

Izbija vsak četrtak
in velja s poštno
svet in v Mariboru
s pošiljanjem na doma
in celo leta K 4.—
na pol leta „ 2.—
na četrt leta „ 1.—

Naročnina se pošilja
upravitelju v tiskarni
sv. Cirila, korodke
ulice št. 5. List se
pošilja do odpovedi.

Deležniki katol. tis-
kovnega društva do-
bivajo list brez po-
sebne naročnine.

SLOVENSKI

GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Posamezni listi dobajo
se v tiskarni in pri
gospodu Novak-u na
velikem trgu po 10 h.

Rokopisi se ne vra-
čajo, neplačani listi
se ne sprejemajo.

Za oznanila se plačuje
od navadne vrstice,
če se natisne enkrat,
po 15 h, dvakrat 25 h,
trikrat 35 h.

Inserati se sprejemajo
do srede popoldne.

Štev. 23.

V Mariboru, dne 4. junija 1903.

Tečaj XXXVII.

Protestni shod v Celju.

Dan 1. junija 1903 ostane neizbrisen v zgodovini štajerskih Slovencev. Kdorkoli je bil pri shodu, je o tem prepričan. Bil je to shod, ki ga je povzročila turška krutost divjih Madžarov proti našim bratom Hrvatom. Pa kakšen shod! Prišli so Slovenci vseh krajev naše Štajerske, vseh stanov, da skupno izrečejo svojo ogorčenost radi nezaslišanih dogodkov doli na sosednem Hrvatskem. Klic »na protestni shod v Celje« je zbral na Lanovžu pri Celju vse slovenstvo, ki je čitajoč o grozodejstvih Madžarov komaj čakalo, da dá duška svoji sveti jezi in pomaga do pravice svojim zatiranim bratom — za sedaj z besedo. Završili so fantje ter pevaje rodoljubne pesmi prihajali na shod; napotili so se možje na shod in stiskajoč krepke pesti šli protestirat v Celje; zbudili so se celo stari očanci iz poluspanja, vzeli v roko grčavo palico ter šli gledat, kaj da bo. Ljudstvu so se oživeli spomini na one davne čase, ko je Turek pustošil, ropal in moral po naši lepi domovini. — To je bilo pred davnimi časi, a da je kaj takega mogoče dandanes? . . .

In prihajali so trumoma Slovenci iz vseh krajev z vlaki, vozovi in peš, gospoda, kmeti in delavci. Že pred 3. uro popoldne je bilo zbranega ljudstva na zborovalnem prostoru na Lanovžu do 5000. Za voditelje shoda, govornik in zapisnikarje je bil ob drevoredu prirejen visok prostoren oder, pred njim so vihrale na visokih majih tri zastave: slovenska in hrvatska trobojnica in črna v znak sožalja za padlimi žrtvami.

Izmed Hrvatov je prišlo na shod šest vseučilišnikov iz Zagreba, dalmatinski drž. poslanec dr. Ferri in urednik »Obzora«, Marinčič. Izmed slovenskih poslancev so bili navzoči drž. posl. vitez Berks ter dežel. poslanci dr. Dečko, dr. Hrašovec in Vošnjak. Zborovanje je vodil dr. Josip Sernek. Kmalu po 3. uri nastopili so na oder voditelji shoda ter je otvoril predsednik dr. Sernek shod.

Radosti prešinjen nad tako ogromno množico, kakoršne še ni videl pri nobenem shodu, zahvalil se je vsem na tem obisku ter pozdravil vsak stan posebej, zlasti pa došle brate Hrvate, kateri so se prišli prepričati o ogorčenosti Slovencev nad zatiranjem Hrvatov od strani azijskega rodu, upa, da bodo odšli s prepričanjem, da so Slovenci pripravljene deliti srečo in nesrečo s Hrvati in jim pomoči z vsemi postavnimi sredstvi. Povdarjal je slednjič, da je malo narodov, ki se zberejo v tako lepem številu, da pokažejo složnost s svojimi narodnimi voditelji in da če treba pohitijo vsak hip na njih klic na branik za svoje in svojih bratov pravice. Otvarjajoč shod predstavi nadkomisarja pl. Lehmana kot vladnega zastopnika in odda besedo prvemu govorniku dr. Juro Hrašovec.

Govornik razmotriva zgodovino slavne Hrvatske. Hrvati so branili stoletja in stoletja našo državo, a država jim to slabo vrača. Govornik sklepa med burnim odobranjem: »Bog živi brate Hrvate, Bog živi lepo hrvatsko domovino!«

Naslednji govornik je bil g. dr. Karlovšek. Potem so bile sprejete te resolucije:

I. Grozovlada Khuen-Hedervaryja na Hrvatskem in v Slavoniji je v protislovju z vsakim človeškim in pravim čustvovanjem, kaže očitno namen, da se na korist madžarstva uniči uredno in državno pravo Hrvatske, kar bi bilo na očito škodo Slovencev in Hrvatov tudi v tej državni polovici in Slovanov sploh ter našemu cesarstvu. Sedanji vladni zistem Khuenov je privedel kraljevini Hrvatsko in Slavonijo po krivičnem tolmačenju hrvatsko-ogrske nagodbe do popolnega gospodarskega propada. Od vlade se prelamljajo ustavno zajamčene državljanske pravice, zlasti osobna svoboda, svoboda tiska in združevanja, protizakonito se razobeša madjarska zastava in usiljuje se madjarski jezik na hrvatskem ozemlju, kar je očitno v nasprotju z ustavo. Z ozirom na ta dejstva izražamo na ljudskem shodu zbrani Slovenci vseh stanov svoje ogorčenje nad vnebovpijoče krivično vladno Madjara Khuena, odločno ugovarjamo proti temu, da skupna vlada podpira vladu na Hrvatskem in da daje banu grofu Khuenu na razpolago skupno vojsko ter jemlje na pomoč tudi vojaštvo iz naše državne polovice. Odločno tudi obsojamo izzivajoče postopanje ministrskega predsedn., Körberja, kateri je preprečil sprejem hrvaško-slovenske deputacije poslancev pri presvit. cesarju in kralju trojedine kraljevine Hrvatske-Slovenske in Dalmacije ob priliki, ko je omenjena deputacija došla na Dunaj prosit pomiloščenja na smrt obsojenih bratov onstran Sotlé. Končno izražajo na ljudskem shodu zbrani Slo-

Listek.

Hiša v gozdu.

(Resnična dogodba; poslovenil Iv. Vouk.)
(Dalje.)

Ko se je prepričala, da je dekla že na vrtu, je vstala, stopila k postelji ter položila težko roko na Ivankine prsi.

»Vzbudite se, gospa gozdarica; sedaj ni čas spati. Poslušajte raje, kaj vam povem, molčite pa kot miš; niti ganiti se ne smete; to vam povem!«

Prestrašeno je gledala Ivanka v divje starkino lice. —

»Kaj hočete vendar, Liza? Govorite!«

»Kaj hočem? Takoj izveste. Tistih 500 dolarjev hočem, katere je dobil vaš mož za drva. Te hočem! In kar še drugega denarja imate, hočem tudi. Da imate mnogo, to vem. Stari vaš oče je bil skop kot žid, moral je mnogo nagrabiti za vas. Sem dajte! In kar še imate drugega lepoticja, zlate in srebrne verižice, bisere od vaše matere, prstane, igle, uro, vse to hočem. In ker sedaj veste, kaj vse hočem, dajte mi hitro. Ne svetujem vam, da bi se zoperstavljali, ker pri najmanjši upornosti vam zaprem sapo. Toraj hitro, kje je denar, kje lepoticje? Kje so ključi?«

»Liza, za božjo voljo, bodite pametni, bodite usmiljena, pustite me, da govorim«, stokala je uboga žena pod težo roke.

»Nič, nič! Sem z denarjem, ali pa ne bo dobro! Ne branite se!«

»No, in če ne dam«, se osrči Ivanka. »Takoj me vendar ne boste zadušila, in brez moči tudi nisem. Mica bo prišla vsak trenutek k meni pogledat in me rešila vaših rok.«

»Tega ne bo«, mrmrala je rudeča Liza; »ako v tem trenutku ne storite, kar hočem, zadavim vas, pokličem v vašem imenu Mico in zadavim tudi njo. S to staro krevljo bom že gotova, saj sem trikrat toliko močna, kakor ona.«

»Tega si nisem zaslužila od vas, Liza! Ali nisem bila vedno dobra z vami? Pomislite, kolikokrat bi bila legla vi in vaš mož brez večerje spat, ako bi se vas ne usmilila? Kdo je lani, ko ste zbolela, plačal zdravnika in zdravila? Ko ste se nekoliko opomogla, kdo vam je dajal močna jedila, kdo vam je pošiljal celo vino? Kdo vam je v zadnji hudi zimi večkrat poslal drva? Ali ste na vse to pozabila? Mislite na Boga, ki vse ve in vidi, Liza in ne dajte se pregovoriti od hudobca, da ne postanete hudodelka!«

Vse nič ne pomaga! Težko mi sicer de, da ste ravno vi, pa — sila kola lomi.«

»Bog se me usmili!« zaihti Ivanka in sklepa roke.

»Takoj se vas bo usmilil«, mrmrla Liza. »Ali nimate na nič drugega misliti. No, ključe sem!« kričala je jezno.

Stokaje se je vzdignila Ivanka. »V oni sobi zraven je omara in v nji najdete vse, kar želite. Ves denar, lepoticje, vse, vse. Ali Liza pomislite: vi stavite svoje življenje!«

»To bodi moja skrb. Hvala k večjemu za opomin. No, kje so ključi?«

S tresočo roko je vzela Ivanka izpod zglavja zveženj ključov. V razburjenosti ni mogla najti takoj pravega.

»Le sem s ključi, najdem že sama pravega!« se je zarežala Liza in iztrgala ključe iz rok Ivankinih.

Jokaje je sedela mlada žena v postelji in molila. Strašne misli so se ji porodile po glavi, med tem ko je iskala Liza pravi ključ in preklinjala.

Ako je postala ženska roparica, postane tudi morilka? Ako zadavi njo in Mico, kdo bo potem pričal proti nji!? Nikdo je ni videl priti, nikogar ni v hiši. Groza jo je pretresla in molila je vroče v strašni stiski.

Naenkrat se je nečesa spomnila. Zares! Ključi od vrat tiče v ključavnici.

Ne vem, ali je kdo izmed vas videl takomenovano francosko ključavnico. Tedaj so

venci iz vseh delov slovenskega Štajerja, da poprej ne bo miru in zdravih razmer na Hrvaškem, predno se ne odstrani Khuen-Hedervary, in predno se ne začne strogo izvajati določbe ustave.

II. Krivice, ki se gode od strani Turkov makedonskim kristjan. Slovanom, so vnebovpijoče. Sedanji sistem iztrebljenja kristijanov bi privedel do tega, da izgine poslednji Slovan na makedonskem ozemlju. Od Avstrije in Ruske predlagane preosnove, ki so imele namen olajšati Makedoncem vsaj deloma njihov neznočni položaj, so ostale brezuspešne. Ker torej turška vlada ni zmožna človeško vladati nad kristjani, vidimo jedino rešitev Makedoncev v njih popolni osvoboditvi od turškega jarma. Izražamo torej željo, da vele-vlasti, mej nlimi tudi Avstrija, uplivajo na to, da postane Makedonija neodvisna.

Po sprejetju resolucij so še govorili: član uredništva zagrebskega »Obzora«, gosp. Marinčič, socialdemokrat g. Linhart, dalmatinski državni poslanec dr. Ferri in sklepni govor g. dr. Josip Serbec. V vzvišenih besedah se je spominjal našega blagega vladarja, ki zamore z enim samim migljajem Hrvate rešiti neznočnega jarma. Občinstvo je govorniku pritrdilo z burnimi »Živijo«-klici na vladarja, kateremu se je ob enem doposlala udanostna brzojavka.

Vse se je vršilo v najlepšem redu. Nemci si niso upali izzivati, ker je bilo število slovenskih zborovalcev preogromno.

Razmere v Zagrebu.

Od Save, 2. junija 1903.

Peljal sem se pretečeni četrtek v Zagreb, da se na licu mesta prepričam, kaj je na raznih govoricah o zagrebskih razmerah. Na zunaj je videti vse mirno. Nobenega orožnika, nobenega vojaka z nasajeno sulico. Podam se k dobremu prijatelju, staremu znancu, kateremu morajo biti razmere dobro znane, kateri mi pa tudi ne bo zatajil ničesar. »Kar zadeva stvari, katere so se godile v Zagrebu«, reče, »to sem v stanu povedati; a iz dežele ne moremo zvedeti resnice.« »A prijatelj«, mi pravi dalje, »pojdiva k poslancu R., ta je nasprotnik banov, od njega bova zvedela vse bolj natanko.« Pa čudo! tudi zemaljski poslanec R. ne zna ničesar, kaj se godi po hrvaški zemlji. Saj se odpre vsako pismo, v katerem bi kedo kaj poročal v Zagreb. Isto tako se godi brzojovkam; te se ne dostavljajo naslovljencem. Bavarcu, ki prebiva v Zagrebu, se je poslala brzojavka iz Monakovega: »Naznani mi, kaj je na novinarskih

sporočilih o zagrebskih zadevah? Odgovor plačan«. V Zagrebu prebivajoč Bavarec sicer ni prejel te brzojavke. Pač pa je brzojavni urad zagrebski odposlal brzojavni odgovor v Monakovo z besedami: »V Zagrebu je mir — ni nobenega nerada«. Čulo se je o nemirih v Samoboru. Ker bi bilo zastoj čakati na pismo sporočilo, pošlje »Katoliški list« svojega poročevalca v Samobor. Komaj pride z železnico tje gori ter začne poizvedovati, ga že prime vohun in — hajdi z njim v luknjo. Vlada je najela celo tropo vohunov. V to službo je sprejela propadle dijake, ban-kerotne trgovce in vsakovrstne pijance.

Kaj se je torej godilo v Zagrebu? V obletnico smrti bana Jelačića so se obhajale v cerkvi sv. Marka slovesne zadušnice. Ljudstva se je trlo; večina je morala ostati zunaj cerkve. Po sv. opravilu so se pele po ulicah domoljubne pesmi — krasen spominek na Jelačićevem trgu se je ovenčal. Zbrani so bili vojaki, orožniki in policaji. Vojaštvo in orožništvo je množica živahno pozdravljala; vodja policajev, dr. Githner se je pa vedel jako odurno. Ko so visokošolci skušali pririti se na Zrinjski trg, hoče to zabraniti dr. Githner ter seka po ljudstvu z svojo nabrušeno sabljo. Pri tem se je ranilo 10 do 15 oseb; med njimi nekateri težko. Na glavi ranjenega delavca hočejo zapeljati v bolnišnico; a on prosi, naj ga nesejo v njegovo stanovanje. Dijaštvo pa tudi mnogo drugih oseb beži pred panduri na vseučilišče. Po postavi ne sme policija stopiti v to poslopje. A kaj briga dr. Githnerja zakon? Pustil je obkoliti vseučilišče s policaji; nikdo ne more uiti iz tega poslopja. Za vseučiliščem je pa vrt milosrdnic, obdan od visokega zida. Nastavijo se lestvice na obzidje; po teh uhajajo k milosrdnicam možki in ženske. Usmiljenke odprejo vsa vrata na cesto, skozi katera ljudstvo zbeži. To zapazi vodja policije, da so mu zajeti zbežali; prepozno da obkoliti tudi samostan milosrdnih sester.

»Zdaj treba še zunanji svet voditi za nos«, si misli zvita mažaronska buča. »Hajdi! brzojavimo v slovenske novine: danes je bilo v Zagrebu 21 oseb vstreljenih in obešenih; a 40 težko ranjenih?« Ta novica se bo kmalu skazala kot neresnična. Mi pa lahko potem rečemo: »Evo! Kako lažejo o hrvaških razmerah! Kakor je vse zlagano o obešenih, isto tako tudi o vstreljenih po Hrvaški in Slavoniji.«

Tužna, zares tužna Hrvatska! Velika večina deželnih poslancev je izvoljena po krivici in goljufiji. Te sirote ne smejo v državnem zboru, kjer se ravno sedaj nahajajo, ziniti nobene besede. Sicer pridejo v nemilost

pri banu ter zgubijo svoje poslanstvo. Hrvatskih uradnikov je mnogo v srcu domoljubnih; a gorje onemu, kateri bi to pokazal v dejanju ter volil vladi nasprotnega kandidata! Takoj se pošlje v pokoj ali, kar je še hujše: pride ob službo in pokojnino. Kam hoče siromak s svojo družino?

Moj prijatelj mi je pripovedoval to-le zgodbičo iz zadnjih dni. Mitroviški mažaronski železnični načelnik naznani tamošnjemu orožniškemu vodji: »Zvedel sem, da name-ravajo sosedni hrvaški kmetje napasti kolodvor in ga zažgati. Postavi orožniško patrolo h kolodvoru«. Stražniški vodja odgovori: »To ni res; nihče ne namerava napasti kolodvora«. Vendar vodja naroči orožnikom, naj se skrijejo v bližnje grmovje ter čakajo, kaj se bo go-dilo, pa tako, da jih nihče ne zapazi, tudi železnični načelnik ne. Res: po noči napade neka tolpa kolodvor — orožniki priskočijo in vjamejo — železnične delavce, katere je načelnik sam najel. Ko bi orožniki ne razkrinkali te zvijače, bi se kričalo: kolodvor so napadli puntarski Hrvatje, a orožniki se niso ganili. To so nekatere črtice, za katere se imam zahvaliti omenjenima gospodoma v Zagrebu.

Vse to se godi v Hrvatski pod pokroviteljstvom bana Khuen-Hedervary! Bog daj kmetu boljše!

Politični ogled.

Državni zbor. Vlada je predložila zbor-nici proračunski provizorij za drugo polovico leta. Mladočehi groze z obstrukcijo. Sicer pa se bodo čez binkošti vsi češki poslanci združili v eden klub. — Poslanec dvorni svetnik dr. M. Ploj je interpeliral voditelja pravosodnega ministerstva radi naredbe graškega nadsodišča, v kateri se naroča sodiščem, naj sestavljajo slovenske zapisnike, ako so stranke zmožne le slovenskega jezika. — Nagodbeni odsek je rešil nekaj členov avstro-ogrske nagodbe. Velike težave ima socijalno-politični odsek z zakonom glede zavarovanja zasebnih uradnikov. Jedni zahtevajo, naj plača vse premije delodajalec. Zastopniki trgovine in industrije pa zahtevajo, naj plačujejo le zavarovanci, kar pa manjka, naj doda država.

Gradba bohinske železnice. Vsakega rodoljuba mora veseliti, da se je ustanovilo med vozniki in posestniki konj na celem Tolminskem društvo (okoli 100 članov), ki prevzame vožnje za časa gradbe te železnice. S tem je izključena, medsebojna in kar je največje vrednosti, tuja konkurenca in ostane dobiček v rokah naših domačinov, koje se

bile zelo v porabi. Ako so se namreč duri od zunaj močno zaprle in ni bilo ključa znotraj, skočila je ključavnica nazaj in oseba je bila tako dolgo ujeta, dokler ji ni usmiljena roka od zunaj odprla.

Kakor blisk prešinila je Ivanka ta misel. Kakor da bi imela pomoč od višje moči, plazila se je tiho k vratom ter jih zaloputnila z vso silo, da so zleteli ključci na sredo sobe.

Glazen krik se je odzval v sobi, cel kup kletvice je donel Ivanki na uho in grozno so se pretresla vrata. Ivanka pa je klečala sredi sobe in se zahvalila Vsemogočnemu.

Zenska hijena je bila ulovljena, popolnoma brez pomoči. Naj divja, kolne, preti, debele hrastove duri, močna ključavnica, omrežena okna, vse se ji zoperstavlja. Ivanka je rešena!

Kaj sedaj storiti? Krika in razbijanja Lize ni bilo moči prenašati. V takem položaju se Ivanka ni mogla pomiriti. Nekaj časa je sedela na postelji, utrujena, in je zbirala misli. Nato je vstala, se za silo oblekla, vzela otroka in šla na vrt. Mica se je prestrašila blede gospe; njen strah se je pa še bolj pomnožil, ko je zvedela grozno novico.

»Mica, hiti kar moreš ter pokliči pomagaače. Prej se ne morem umiriti, dokler ni moške osebe v hiši. V jedni uri si še nazaj, tako dolgo, bom pa že zdržala.«

Mica se je takoj odpravila.

Ivanka je zaklenila za njo duri ter se vlegla na smrt utrujena, na posteljo. Liza je med tam obmolnila in je bila mirna, in tako se je razburjena gozdarica vsaj nekoliko oddahnila. Pustimo jo počivati in zbirati nove moči. Zelo jih bode še potrebovala — njene skušnje se ni konec.

Pojdimo za dekle.

Zvesta duša hiti, kar more, skozi dobro poznani gozd, in mrmra in se grozi nič-vredni ženski in prosi Boga za pomoč in zdravje slabotne gospodinje.

Naenkrat se ji je noga ustavila. Neki človek ji je šel nasproti, katerega je spoznala takoj. Bil je šepavi Vid. Sedaj ji je postalo jasno, da sta ta dva sporazumljena ter da je Vid postal nemiren, ker se mu ni žena tako dolgo vračala. Kam naj se skrije pred tem človekom?

Naglo je zbežala nazaj in krenila na stran k stari veliki jami, kjer se je vsedla na kamen za velikim hrastom. Tukaj je mislila počakati, da Vid odide. Upala je, da je ni videl, ali vsaj spoznal, ker je bila še daljava precejšnja. Ona ga je tudi samo po hodu spoznala. Pa oči hudobneža vidijo boljše.

Predno se je uboga starica nadjala ter si iz strahu nekoliko opomogla, stal je šepavec naenkrat pred njo.

»Kaj pa delate tukaj, Mica?« jo je začudljivo vprašal.

»Grem k delavcem«, odvrnila je ta prestrašena.

»K delavcem? Ali ste zgrešili pot? Mislim, da vam morajo biti vse poti v gozdu znane. Ha, ha, ha! In kaj ste hoteli tja! Kaj hočete pri delavcih?«

»Nič posebnega! Od gospoda imam neko povelje od Filipa.«

»Od gospoda? On je danes odjezdil v A.! Srečal sem ga v vasi. Kaj posebnega že ne more biti, da še komaj sedaj greste tja, ko pa vam je že v jutro naročil in celo sam skoraj mimo njih jezdil. Pa kaj me to briga. Ali je bila danes moja Liza pri vas? Mislila je iti.«

»Pred poldnevom je bila«, reče Mica, ki se je trudila, ohraniti mirno, »bila je pri nas in po obedu je spet odšla.«

»Tako, tako«, je rekel Vid, kateremu ni ušla preplašenost deklet. »Ona je odšla, in vi, stara služabnica, pustite svojo gospodinjo samo doma. Mica, Mica nisem mislil, da ste tako lahkomišljena!«

»Pometajte pred svojim pragom, boste že kaj našli, ter se ne brigajte za druge, ki sami bolj vedo, kaj jim je storiti ter idite svojim potom«, reče jezno Mica.

mora v prvi vrsti upoštevati vsled investicijskega zakona. Pa tudi podjetnikom te železnice bo gotovo to društvo ljubo in koristno, ker bodo imeli na razpolago samo eno društvo, ki je zmožno prevzeti vse vožnje. Tako morajo kmetje delati!

Dopisi.

Sv. Jurij ob Ščavnici. (Predavanje o čebeloreji.) Povabilu k predavanju so se odzvali dne 24. maja naši čebelarji, posebno pa tudi mladeniči, zelo mnogoštevilno. Prišli so tudi iz sosednih župnij n. pr. od Negove, od Sv. Benedikta, od Sv. Križa. To je veselo znamenje, da se je treba za čebelorejo vendar bolj zanimati in svoje lastne izkušnje podpirati, kolikor mogoče z nasveti umnega predavanja. Gosp. Jurančič pa je tudi predaval umljivo in prikupljivo. Obdelal je seveda le najvažnejše točke o čebeloreji, kolikor je pripuščal čas. Omenil je umetne roje, preseljevanje in roparijo čebel.

Naravni roji so najboljši. Kjer pa narava odreče, tam si moramo pomagati na umeten način. Odvisno je vse od lepega vremena. Da se umetno rojenje posreči, mora biti rodovitna matica, veliko letajočih čebel in trotoev, kar je znamenje rojenja. Imeti mora čebelar dobro zavarovan panj in obilo živeža za čebele. Umetno rojenje se mora glede časa in lepega vremena popolnoma uravnati po naravnem rojenju. Načinov je več. Prvi je ta, da se staremu panju vzame 8—10.000 čebel, ki se zvrabijo v novi panj. Ali pa pustiti stari panj, vzamati satovje, zapri v posebno hišico matice, za katero hite druge čebele. Tretji način je s pomočjo nepremakljivega sata.

Te tri načine je gospod natanko opisal in z zgledi pojasnil. Ravno tako tudi preseljevanje čebel, kjer velja to-le načelo: dober stari roj vedno pustiti, a mladega preseliti.

Roparija pri čebelah je pa žalostna prikazen, kjer prevladuje velikokrat osebnost nepoštenost, katero tudi vlada kaznuje. Sicer si je pa čebelar sam kriv mnogokrat, da se dogaja roparija. Kateri panji ropajo in katere? Močni ropajo brezmatične, katere čebele hitro zavohajo. Brezmatične nimajo nobenega poguma, zato se tudi ne morejo braniti. Čebelar mora paziti nadalje, da ne razliva medu, da ne razmetava satovja, kar čebele hitro najdejo. Kako se roparija spozna? Opazuj čebele. Domače poznajo svoje panje, in hitro zletijo vanj, dočim ga tuje čebele le obletavajo. Kadar se začnejo moriti, se tuje čebele, ako so slabejše, nič ne branijo. Ako so pa domače slabejše, se pa te udajo in nazadnje še same začnejo nasprotnicam pomagati.

V poldrugournem predavanju je vsak čebelar zvedel marsikaj zanimivega. Sicer se drži vsakdo tega načina, ki mu je dozdej prinašal največ koristi, a se umnega, novega postopanja ne upa lotiti iz tega ali onega važnega vzroka. Kjerkoli pa bo čebelar svoje

stare izkušnje izpopolnjeval z novimi srečnimi poizkusi, ne bo izgrešil dobrega, še boljšega uspeha. Dal Bog! Iz stališča združne moči stopajo čebelarji v tesnejšo zvezo med seboj. G. Jurančiču pa je bil gotovo vsakdo iz srca hvaležen, in se mu tem potom izreče najiskrenejša zahvala.

Kapela pri Radgoni. In zeblo me je, da so mi kosti pokale. Bilo je par dni pred božičem. Zatopljen v žalostno osodo svojo, taval sem iz Turjanec na Moto, premrzelo in lačen, da je bilo groza. Ker to ni ravno dolga pot, bil sem v pol uri srečno na Moti, v Muršičevem »verkštat«¹, čeravno sem se med potjo večkrat zvrnil v sneg. Pa sem bil le na gorkem, bil sem srečen. Prosil sem prenočišča in malo večerje, kar sem tudi dobil. Povžijem skromno večerjo, stegnem svoje grešne ude na otep slame, katero so mi prinesli v hišo, in kmalu trdo zasmrčim, Toda imel sem čudne sanje. Sanjalo se mi je, da sem izgubil klešče, katere rabim pri vezanju piskrov. Nato neki grem k motarskemu kovaču prosit, da mi naredi nove. In res mi naredi nove klešče. Za plačilo mu moram zvezati nekaj pogačnih skled in več piskrov in bila sva si bot. Srečal sem se pri njem tudi s »Štajercem«. Sanjalo se mi je tudi, da sem odet s »Štajercem«²; v tem se stresem in prebudim. Gospodar je že naredil luč, bilo je jutro. Hitro pogledam svojo odejo, hu, sakra, bil sem odet res s »Štajercem«. Ho, ti prok... Takoj vzdignem kosti svojega rojstva raz trdo ležišče, pa hajdi pogledat v pučo, če sem res izgubil klešče. Kapa kosmata! Torej me tudi ta sen ni varal? Klešči ni. Zdaj pa le hitro h kovaču, da mi naredi nove. In glejte čudo! Tudi tukaj so se mi natanko vresničile moje sanje. Oglasim se pri starem Žagači. Za delo ni bilo nič, ker mlada gospodinja ni bila doma, stari pa je čakal ptujsko krote. Potrudim se h Košaru. Tukaj pač tukaj, bil je masten kšeft. Krpal sem ponve, katere tukaj mnogokrat rabijo, ker gospodar ima neki sila rad, ako mu mati vrže kaj v ponev, kar je seveda tudi hitro gotovo, ker potem mora gospodar puško na ramo in hajdi na lov. S seboj vzame navadno tudi ptujskega lisjaka, da ima kaj streljati, ako ni zajcev. No, če bo pri Rajhu tak kšeft, potem sem pa že zadovoljen. In res! Dela je bilo dosta, ker tudi Rajhov stric imajo radi kaj popražnega, no, potem ni čuda, če ponev pregori in se mora dati popraviti. Eh, pa tudi ptujske krote so pri njih na »kvanteri«. Oho, Rajh!

Tudi ne morem reči, da bi se mi pri Hasmanu slabo godilo. Zato sem pa tudi delal veselo, da je bilo kaj. Dela je bilo obilo, pa tudi Šterca zadost'. Stopil sem tudi mimogrede h Koimanu in Križaniču, povsod je bilo nekaj dela, pa tudi kaj za želodec. Toda kjer vidim ptujske žabe, ondi mi nič ne diši jesti. K Štrojhari pa nisem mogel iti, ker sem hotel še tudi o pravem času priti domov, da ne bi zopet blodel po temi, kakor

nespametna devica brez olja, pa tudi zavoljo praznikov, katere sem vsekakor hotel obhajati v krogu svojih dragih, in hajdi na pot proti Kapeli.

Pri Hausmanu sem si kupil tobaka, tam sem videl tudi ptujskega lisjaka, natlačim in nažgem svojo ljubo pipico in puham dalje svojo pot. V grabi srečam Črneta, ki je ravno gnal ptujsko korondičo na izprehod. Ha, ha! To vam je parada!

Prišel sem polagoma domov, bila je noč. Bržčas bom tudi začel ptujske krote rinkati, da se ne bodo tako ostudno rovale, da bo tudi to kaj neslo. Piskrovez.

Sv. Rupert v slov. goricah. (Naše razmere.) Dovolite, gospod urednik, da Vam opišem enkrat malo natančneje tukajšnje narodne razmere. Ako se je kdo pred kratkim še bližal od strani Sv. Lenarta proti župni cerkvi, ga je gotovo v oči zbedel napis, kateri se je glasil: »Höchl's Hafnerei.« Ta je sedaj izginil ter pride baje slovenski napis; saj je tudi umestno, ker gotovo še ni nikdar nobena Nemka kupila od označenega nikake posode. Nekoliko korakov naprej ga kar iznenadi novo, krasno poslopje, na katerem se blišči napis »Šola«. To kaže vsakomur, da je tukajšnje prebivalstvo vneto za napredek in izobrazbo svoje mladine. Tako smo Rupertčani toli srečni, da imamo sedaj dvojno šolsko poslopje, kajti tudi stara šola še stoji, sicer sedaj popolnoma neporabljena ter še last župljanov. In to bode marsikaterega davkoplačevalca v oči, da stoji tako izvrstno poslopje tu brez vsake koristi. To je uvidel tudi odbor našega prekoristnega »Bralnega društva«³ ter se obrnil s prošnjo do krajnega šolskega sveta, da bi isti blagovolil prepustiti tukajšnjemu »Braln. društvu«⁴ vsaj jedno sobo brezplačno. Ali strmite! V seji se je sklenilo, da ni mogoče izmed šestih praznih sob niti jedne brezplačno prepustiti, ampak so se stavili taki pogoji, katerim društvo ne more ustreči. Pač pa so dovolili dvema učiteljema brezplačno stanovanje. Gotovo nimamo nič proti temu, da se učiteljskemu stanu pomaga, ali vendar naj bi se tudi proti društvu nepristransko postopalo. Saj je vendar isto ustanovljeno v splošno korist našega izobrazbe potrebnega kmetskega ljudstva. Ali mislite, da ljudstvo odobrava vaše postopanje napram »Bralnemu društvu«⁵? Zakaj ne podpirate društva v narodnem delovanju? Kot vesten narodnjak bi gotovo v nemškem jeziku ne uradovali, bodisi kot načelnik šolskega sveta, bodisi kot župan občine Zgornja Voličina. Tudi bi se lahko večkrat spominjali gesla »Svoji k svojim!«⁶ Dandanes ni samo dovolj, če kričimo: Slovenec sem, ob enem pa se z nemškim uradovanjem klanjamo nam nasprotnemu uradništvu. Zares, tužna nam majka, ako se povsod tako uresničuje geslo iz naroda za narod kakor pri nas, da je od petih učiteljev le eden (g. Čuček) pristopil kot ud »Braln. društvu«. Ali vkljub temu, da nas kot manj vredne sloje prezira tukajšnja posvetna inteligenca, še ne bomo vrgli narodne puške v koruzo, ampak mi bodemo delovali z vsemi močmi v prid našega tužnega kmečkega stanu ter v osvobojenje nam našega milega slovenskega naroda, da postanemo zavedni in hrabri pionirji našega naroda, katerega geslo se glasi: »Mi mladi, mi vstajamo, mi gremo naprej!

Goricopoljski, v imenu mnogih.

Iz Zalca. Vsaka dobra zadeva traja dalje časa preden, da pride do cilja. Tako se je godilo tudi društvu avtonomnih uradnikov in uslužbencev za slovenske dežele. Toda po dolgem in truda polnem delovanju se je posrečilo visoko vlado omehčati, da društva ni prepovedala.

«Društvo avtonomnih uradnikov in uslužbencev za slovenske dežele» toraj obstoji in sme v smislu postave svoje delovanje pričeti. Kako da je društvo bilo potrebno kaže dejstvo, da se je k pristopu že dosedaj oglasilo čez 100 udov. — Da bode društvo velevažno in neprecenljivega pomena, to se ne da tajiti.

»Takoj, takoj dušica«, reče Vid. »Slišite, jaz moram z gospo nekaj važnega govoriti, dajte mi ključ od vrat.«

»Jaz nimam ključa«, zaječala je uboga Mica, katere se je čim dalj bolj polasčala groza, »gospa je sama zaprla vrata, ko sem jaz odšla.«

»Kaj? Gozdarica je sama zaklenila vrata? Bolnica? Slišite, Mica, vi ste vendar največja lažnica, katero sem kedaj videl! Hitro s ključi sem, drugače ne bo dobro!«

»V resnici, Vid, jaz nimam ključev«, se opravičuje Mica. »Kako naj vam jih dam, ko jih nimam.«

Vid je planil na ubogo starico preiskal ji vse žepe, pregledal natanko vso obleko. Ko pa v resnici ni ničesar našel, je spoznal, da se je moralo nekaj dogoditi. Jedine pomoči ne bo bolnica pošiljala za male reči od sebe ter zaklepala vrata.

Kaj storiti? Nazaj ne more več, ker ga Mica izda; svoji ženi mora tudi na pomoč, ter jo rešiti zanj, v katere se je vjela. Pred

vsem se pa mora odkrižati nevarne priče in k temu ni druge pomoči, kakor — kakor... jama: Zgrabil je toraj ubogo Mico, vlekkel jo vkljub kriku in zoperstavljanju k jami in jo vrgel v njo.

Naprej nagnjen je skrbno poslušal rahle, umirajoče vzdihne, ki so strašno doneli iz globočine na uho in ko so ti potihnil, se je vsedel na kamen, na katerem je pred par minutami počivala njegova žrtva in si brisal pot s čela.

»Vražje stare kosti«, začel je sam s seboj. »Kdo bi si mislil, da je še tako močna! Malo je manjkalo in še mene bi potegnila za seboj. Kaj pa sedaj? V hišo moram. Nekaj se je zgodilo, kar ne pomeni nič dobrega. Tako lepo sva se vse dogovorila, da ne morem razumeti, kako je moralo spodleteti. Da Lize ni nazaj, da je Mica tako naglo bila poslana k delavcem, to je nevarno. Na vsak način moram pogledati!«

(Konec sledi.)

Iz Ponikve pri Velenju. (Redka slavnost.) Otroci na Zg. Ponikvi slavili so 28. maja redek praznik. Častitali so svojemu č. g. župniku in katehetu Jož. Kuneju o pridobitvi zaslužne svetinje za 40 letno plodono delovanje. Ker je č. g. J. Kunej ob enem tudi načelnik kraj. šol. sveta in šoli zelo naklonjen, sodelovalo je tudi učiteljstvo pri slavnosti s posebnim veseljem. Že predvečer naznanjalo je streljanje in slovesno zvonjenje bodoči praznik. Začela se je slovesnost z daritvijo sv. maše. Po sv. maši so se zbrali v zastavami nakiteni in ovenčani šoli otroci ter častitali gospodu jubilantu v vezani in nevezani besedi. Posebno ganljiv govor je bil g. nadučitelja J. K. Do solz ginjen se je častiti gospod slavljencev vsem častilcem zahvalil. Po končani slovesnosti pogostil je gospod župnik svoje male častilce kakor tudi odrasle navzoče z okusnim prigrizkom in sladko kapljico. Radost je sijala vsem iz oči in pesem za pesmijo se je razlegala po šolskih prostorih. Brezdvomno ostane ta dan tukajšnjim otrokom v večnem spominu. Še na mnogaja leta!

Iz Braslovč. Zadnje občinske volitve so se pri nas vršile od cela mirno in tiho, brez vsega nasprotstva. Hujskačem in demokracem je sape zmanjkalo.

Izvoljeni so razsodni možje, katere veže težavna dolžnost, da morajo na vse strani zastopati občino, ki je vsled stavljenja 3 novih šolskih poslopij v gmotnem oziru zabredla v nepovoljni položaj. Šoli v Orli vesi in v Letušu sta postavljena. Sedaj se stavba nove 5-razredne šole v Braslovčah ne da več odlašati, ker nam vsi ugovori in pritožbe niso nič pomagale. Sedanji zastopniki občinski imajo torej nalogo, izbrati najprimernejši prostor za novo šolo, in tega ne smemo nikjer drugod iskati ko v trgu, in sicer tam, kjer zdaj stoji občinska hiša. So možje, ki hočejo otrokom ne v dobiček, pač pa trgu naravnost v škodo imeti šolo zunaj trga na neki njivi. Ta prostor iz več razlogov ni prikladen. Preveč je oddaljen od cerkve, leži prenizko, več kot $\frac{5}{7}$ šolarjev bi moralo do nje hoditi po ozkem klancu, kjer se včasih mladini ni mogoče izogibati vozov in kolesarjev. Tudi so tam učenci preveč sami sebi prepuščeni, ker učitelji ne bivajo v šolskem poslopiju. Ali bi ne bilo res škoda, tako drago poslopije, ki bi lepšalo celi trg, postaviti v ozadje na polje. Res je, da bi se stavba nove šole nekaj podražila, ako bi se podrla občinska hiša. A vsaka stvar se mora od vseh strani ogledati. Tudi v Braslovčah že zdavnaj pogrešamo posojilnice. Nekateri možje bi jo že bili ustanovili, ko bi bilo v trgu primerne prostora. Če pa zamenja občina svojo staro podrtljivo občinsko hišo z dosedanjim prostornim šolskim poslopijem, bi ne pridobila le prostorov za posojilnico, ampak tudi za stanovanje, kar bi več neslo, kot je vsa občinska hiša vredna. Pustimo torej vse malenkostne ozire v nemar ter stavimo šolo le v sredi trga!

Iz Vidma (Političen komisar.) Kakor že znate, nima Videmska občina več svojega župana. Ker vsled izstopa nekaterih odbornikov niso ostali odborniki več sklepčni, se je moral ves odbor razpustiti. C. kr. okr. glavarstvo je postavilo za občino posebnega komisarja in kot takega imenovalo novo izvoljenega župana Franca Ban-a. To je edino pametno. Ko bi hodil političen komisar iz Brežic na Videm, opravljat občinske posle, veliko stroškov bi to prizadajalo davkoplačevalcem! Teh nepotrebnih stroškov najbrž ne bi hoteli plačevati oni odborniki, ki so pred 2 letoma napeli vse svoje moči, da so prišli v odbor; zdaj so se pa skujali, ker njim ni hotela biti pokorna večina občinskih odbornikov.

Gosp. Fr. Banu mora cela občina, tudi stavkajoči odborniki biti hvaležna, da je za njega jako težavni posel političnega komisarja sprejel in rešil občino velikih stroškov. Vsak poštenjak v naši občini ga mora podpirati, ne pa mu polena metati pred noge,

kakor poskušajo to znani možicelni. Kmalu se bojo razpisale občinske volitve.

Razne stvari.

Iz domačih krajev.

Politično društvo slovenjegraško priredi dne 14. t. mes. politično zborovanje. Vse natančneje bomo še naznanili.

Politično zborovanje v Konjicah. V nedeljo, dne 1. t. mes. ob 3. uri popol. je zborovalo katol. polit. društvo. Mnogo udov je šlo k ljudskemu shodu v Celje, drugi so se pa pri domačem ognjišču navduševali. Zbralo se je mnogo županov in občin. odbornikov iz okraja konjiškega, veliko navdušenih kmetov; le škoda, da smo tržane pogrešali. Gosp. predsednik pozdravi v jedrnatih besedah zborovalce in da besedo tajniku, ki razloži hrvatsko zgodovino od leta 1830 do nastopa krutega »Vsepokvarija« l. 1883; posebno omenja zasluge Hrvatov za Avstrijo in krščanstvo sploh pod banom Jelačićem. Drugi govornik, g. blagajnik pa je natančneje opisal krivično vladu banovo do današnjega dneva. Udje, katerim še te razmere niso bile toliko znane, so kar strme poslušali. Društvo je tudi naznanilo telegrafičnim potom ljudskemu shodu v Celje solidarnost. V resoluciji se je prosilo češke in slovenske poslance, naj z vsemi močmi podpirajo težnje hrvatskega naroda. Abcug Hedervary! so k sklepu udje klicali.

Iz pošte. Poštno prometno skušnjo so napravili v Gradcu poštni praktikantje gg.: Franc Domanjko, Janez Mavrič, Milan Zemljčič in Josip Blazinc. Skušnjo za prometnega upravitelja je napravil g. Friderik Vaupotič pri Sv. Juriju ob Ščavnici. Brzobjavno skušnjo sta napravili poštna odpraviteljica gdč. Marijana Kaufman v Ponkvi in gdč. Fani Simon v Mariboru. — Razpisano je mesto poštnega upravitelja v Braslovčah do 7. junija. — V Socki, pošta Vojnik, se je ustanovila poštna nabiralnica.

Poroke. Poročila se je v Ribnici ob kor. železn. znana veleposestnica g. Rozalija Mravljak p. dom. Dornikova z Antonom Podlesnik iz Št. Lovrenca. — G. Anton Kuhar, učitelj v Trbovljah, se je poročil z gospico Avrelijo Mollovo. — Dne 27. maja se je poročil g. Fr. Verač v Stanetincih z gospico Frančiško Vrbjakovo v Seliščih.

Mariborske novice. Po Mariboru naznanjajo veliki lepaki veliko narodno veselico za dan 7. junija. Mariborski Slovenci pričakujejo ta dan mnogo gostov v Maribor. — Mlada tatica je 19 letna strojevodjeva hčerka Karolina Zeliska. Kradla je dragocenosti pri zlatarjih Tručl in Seiler, a zadnji jo je zasedil in dal zapreti. — Na binkoštno nedeljo je kočijaž I. Perwein povozil usnjarskega delavca Jož. Klausche ter ga precej poškodoval. — Dne 31. maja je bil aretiran mesarski pomočnik Fr. Blašič, ker je neusmiljeno trpinčil živino. — Utonil je 31. maja v Dravi pri Kamnici Rud. Zelweger. Trupla še niso našli. — Nova [topničarska vojašnica se bo zidala za sedanjo dragonsko proti Betnavi. — V Studencih je umrla krčmarica Marija Orosel v 70. letu starosti. — Mariborski Nemci nameravajo sklicati shod, da se ne nastavlja slovenski profesorji na spodnjestajerskih šolah. V »Štajercu« seveda tega ne povedo, tam se le hlinijo nezavednim Slovencem. — Cvetličar Weiler je napovedal konkurz.

Iz šole. V pokoj se stopili gdč. Ana Serbec, učiteljica v Sloven. Bistrici, g. Jožef Cirngast, nadučit. v Vitanju in g. I. Kunštič, učitelj v Polzeli. — Učiteljem v Globokem je imenovan g. Rud. Arnšek, učiteljem v Ljutomeru ga. Matilda Mihalič, pri Sv. Lovrencu

v Slov. gor. ga. Marija Farkaš. Prestavljen je iz Št. Martina na Paki g. Jožef Kranjc na Ponikvo ob juž. žel.

Ogenj. V petek popoldne okoli 2. ure je začel goreti hlev gostilničarja g. Rapoca ob tržaški cesti v Mariboru. Ker je bilo na podstrešju mnogo mrve, bila je streha nakrat v plamenu. Požarne brambe iz Maribora, Radvanja in Kamnice so bile kmalu na lici mesta, toda mogle so samo ogenj omejiti, da se ni razširil na sosednja poslopja. Od hleva je ostalo samo zidovje. Zraven so bila prizidana stanovanja, iz katerih so si ljudje rešili vse pohištvo, ker so jim pomagali drugi ljudje, ki so prihiteli na pomoč. Škode je povzročil ogenj okoli 20.000 K, vendar je posestnik zavarovan. — Saje so se vnele dne 23. maja pri posestniku Ant. Slaviču v Šalincih pri Ljutomeru. Ker pa je hiša pokrita z opeko, so ogenj zadušili brez večje nesreče. Norsinsko gasilno društvo je bilo opozorjeno na nevarnost požara in je bilo ravno pripravljeno na odhod, ko dobi poročilo, da je nevarnost odstranjena. — Dne 26. maja je zgorelo hišno in gospodarsko poslopije posestnika Andr. Lončariča v Statenbergu. Ogenj je nastal, ker se je užgala maščoba, ki jo je gospodinja v kuhinji pri ognju razpuščala. — Dne 21. maja je zgorela hiša Helene Zerdomer in Jožefa Pečar v Št. Juriju ob juž. žel. Zažgali so otroci. — Dne 1. jun. je zgorelo gospodar. poslopije Janeza Purgaja v Malešniku, Sv. Peter pri Marib.

Sedemdesetletnica. Gosp. Ivan Krušič, c. kr. šolski svetnik v Celju, slovenski rodoljub stare korenine, slavi dne 4. junija svoj 70. rojstni dan. Zaslužnemu možu kličemo: Na mnoga leta!

Razglednice. Za razglednice se izda dandanes veliko denarja, zlasti o božičnih in velikonočnih praznikih. Naslikane so na njih raznovrstne neumnosti in tudi svete podobe. Čemu izdajamo denar po nepotrebnem? Čemu podpiramo nemške in judovske založnike? Če že pošljemo katero, pošiljajmo razglednice domačih krajev in domačih založnikov! Domači založniki naj pa tudi dajo napravljati razglednice pri domačih tvrdkah, ne pa na Dunaju ali celo v Nemčiji. Čemu se za vsako malenkost obračati v tujino? Proč torej s to neumnostjo! Kdor pošlje razglednico »Weltpostverein-a«, plačaj 10 vinarjev kazni za družbo sv. Cirila in Metoda!

Nepoznana slaboumna ženska, stara okoli 26 let, majhna, širokega obraza, rujavih oči, črnih las in širokih ust, je bila prijeta v Mariboru in izročena v Feldhof pri Gradcu. Kdor bi jo poznal, naj to naznani okrajni sodnji v Mariboru.

Dražba lova za dobo 8 let t. j. do 30. junija 1911 se bode vršila: 1. V sodnem okraju Slovenjgradec v petek, dne 12. junija t. l. ob 9. uri dopol. v sobi št. 2 pri c. kr. okr. glavarstvu v Slovenjgradcu in sicer občinski lovi: Golavabuka, Št. Ilj p. T., Št. Janž ob Dravi, Šmartno, Mislinja, Otišni vrh, Sele, Št. Vid, Vrhe, Slovenjgradec. 2. V sodnem okraju Šoštanj v soboto, dne 13. junija t. l. ob 10. uri dopol. v občinski pisarni v Šoštanju in sicer občinski lovi: Sv. Andraž, Št. Ilj p. Gr., Sv. Janž na Vinski gori, Šmartno ob Paki, Šoštanj trg, Škale. 3. V sodnem okraju Marnberg v ponedeljek, dne 15. junija t. l. ob 11. uri dopoldne v občinski pisarni v Marnbergu in sicer občinski lovi: Sv. Anton na Pohorju, Zgornja Vižinga, Brezje, Gortina, Muta, Marnberg, Pernice, Sv. Primož nad Muto, Vuzenica, Sobota. Kot izklicna cena velja zadnja najemnina. Vsak dražbenik mora vplačati pred dražbo 10% izklicne cene kot varščine.

Postajevodja v Račah pri Mariboru, Wambrechtsamer, je bil kaznovan od mariborske sodnije na 40 kron globe, ker je razžalil slovenskega profesorja g. Verstovška.

Volitve v slovenje-bistriški okrajni zastop so razpisane. Veliko posestvo voli dne 8. junija, mesto Slov.-Bistrica in trga Studenice in Makole dne 9. junija in občine

dne 10. junija. Vabijo se volilci iz skupine velikega posestva, kakor občin, da se na dan volitve točno ob 9. uri zjutraj zberejo v posojilničnih prostorih pri Petru, kjer se vršijo različni dogovori, in odkoder je skupen odhod na volišče. Volilci, ne dajmo se begati ne strašiti, ampak pogumno stopimo na volišče! Ni se nam bati propada, ako smo složni, a zapomniti si hočemo vsakogar, kateri bo glasoval zoper nas. Dan volitve nam bo pokazal, kdor je z nami, kdor zoper nas. Pokazal pa tudi, kako nam bo nadalje postopati. Od sedaj naprej bo nam veljalo edino geslo: »Svoji k svojim.« — Volilni odbor.

Občinska volitev v Iljaševcih je bila od namestnije ovržena in se bo razpisala nova volitev.

Kratek zakon. V Ribnici ob kor. žel. se je dne 13. m. m. poročil Avguštin Kop, delavec v kamnolomu za Urško Sliovníkar, a mu je ista že umrla 21. m. m.

V Zrečah je okoli 15 let zaporedoma županoval g. Rušnik. Iz zdravstvenih razlogov je oni dan odložil službo sicer častno, toda sitno. Za naslednika mu je sedaj izvoljen g. Peter Dobnik, ki je svoječasnó bil za župana že dvakrat. Nove občinske volitve se bodo vršile meseca jul. 1904, t. j. čez 1 leto.

Nesreča. V Slatini, občina Pónikva, se je igral otrok Antona Stancer na zloženih železnih drogih. Ti so se začeli valjati in so zmečkali otroka, ki je takoj izdihnil dušo.

Ptujske novice. Dne 29. maja je umrla v Ptujú Josipina Muršec, žena hišnega posestnika. — Marsikateri razredi ptujskih nemških šol se polni slovenskih otrok. Okrajni šolski svet pač ne pozna svoje dolžnosti glede okoliške šole, katero bi bilo že davno treba razširiti oziroma razdeliti! — Pretekli teden se je zastavil ob mostnih stebrih splav z lesom, katerega so rešili iz neprijetnega položaja pionirji.

Za družbo sv. Cirila in Metoda. Družbi sv. Cirila in Metoda je gosp. Ivan J e b a č i n, trgovec in tovarnar v Ljubljani, 27. m. m. izročil 200 K povodom kupčije z družbino kavino primesijo. V tem kratkem času je družba od kave prejela 4000 kron. Pri tej ljubi nam priliki priporočamo to domače, izvrstno blago najtopleje ter prosimo, naj požrtvovalno slovensko rodoljubje tem načinom še bolje podpira vseslovensko šolsko družbo.

Z nožem težko ranil je hlapec Franc Mlaker svojega tovariša Vincenca Straf iz Slovenje vasi.

Na dopustu so zaprli pešca 87. pešpolka Antona Ribiča iz Grajene, ker je 22. m. mes. zakrivil prestop zoper železnične postave ter se zoperstavil policaju.

Tatvina. Kočarico Katarino Kolarič iz Ricar so zaprli, ker je kradla perutnino.

Umrl je drž. in dežel. poslanec Rudolf baron Hackelberg, grajščak v Št. Pavlu pri Preboldu. Slovenec ni bil nikdar naklonjen.

Celjski Slovenec pomotoma aretiran. Dne 1. junija se je mudil odvetniški koncipient g. dr. V. P e g a n iz Celja s svojo gospo soprogo v Ljubljani. Ko se je na kolodvoru ločil od »Slovenčevega« urednika g. Štefeta, mu je ta zaklical v slovo: »Živila Hrvatska!« Kmalu pa pride za njim detektiv ter ga odvede na policijsko stražnico južnega kolodvora. Detektiv je namreč menil, da tiči v aretiranem gospodu hrvaški urednik Sirovatka, katerega bi ban dal rad zapreti, pa ga ne more nikjer ujeti. G. dr. Pegan se je izkazal, da ni Sirovatka in potem so ga izpustili. Ta slučaj kaže, kako slepo pomaga naša vlada hrvaškemu banu, čeravno taji ministerski prezident na Dunaju vsako vmešavanje v hrvaške razmere!

Celjske novice. Celjske Slovenke so sestavile odbor, ki bo nabiral za slovenske pogorelce v Slov. gradu. — Brod čez Savo pri Grenadirju se je začela zidati. — Celjski slovenski odvetniki so sklenili, da zanaprej ne bodo sprejemali »ex offio« zagovorništev slovenskih obtožencev, ako bode drž. pravd-

ništvo izdajalo nemške obtožnice. — Celjski nemčurji so izzivali pri zadnjem shodu na Lanhofu s plavicami in s klici: Heil und Sieg. Slovenci pa so se neumnim tepcem smejali. Po shodu so se zbrali zborovalci, kar jih ni odšlo domov, v Narodn. domu. Popevale so se tam domoljubne slovenske in hrvaške pesmi.

V Brežicah je zborovala čez binkoštno praznike »Zveza avstrijskih jugoslovanskih učiteljskih društev«. »Popotnikovo« uredništvo preide z novim letom v roke g. ravnatelja Henrika Schreinerja v Mariboru. Nekaj učiteljev je naredilo izlet v Zagreb, kjer so jim Hrvati priredili navdušen sprejem.

Iz Šmartna v Rožni dolini. Dne 24. m. m. je šel 18letni sin našega občinskega predstojnika, Ivan Vidoušek s kmetskim sinom Dominikom Trabišem v gozd pri Ločah po mlade vrane. V ta namen je vzel s seboj puško. Pri hoji pa se ta tako nesrečno sproži, da mu gre ves strel v desno stran glave, tako da so se na enem mestu prikazali možgani. G. dr. Žižek iz Vojnika je ponesrečencu dal prvo pomoč, nato pa moral odposlati v celjsko bolnišnico.

Nov župan na Vranskem. V sredo, dne 27. t. m. prevzel je županstvo na Vranskem vrl narodnjak g. Simon Oset. Pričakovati je, da se vpelje sedaj popolnoma slovensko uradovanje pri občini!

Nova naprava na Zidanem-mostu. Od postaje na Zidanem-mostu se dela sedaj zložna pot kakih 50 m. nad železnico visoko — na navpično skalo, kjer je nekaj stala nekaka trdnjavica »Klausenstein«. Semkaj bodo oni potniki, ki morajo dalje časa čakati vlaka in se ne vedo od dolgega časa »kam dejati«, lahko v 10 minutah prilezli in uživali krasen pogled deloma na Savino, Savo, železniške tire itd, deloma na Kum, Kozje in celo na Kamniške planine. Napravo pota in razgleda je blagohotno prevzel načelnik kurilnice g. I. L a u t e r. Na kolodvoru se bode o pravem času napravila tabla z napisi.

Opreznost nikoli ne škoduje. V prid našim častitim gospodinjam opozarjamo iznova na to, da je priljubljena Kathreinerjeva Kneippova sladna kava, ki se je že več kot deset let povsod obnesla za izvrstno, pristna samo v zaprtih izvornih zavojih z varstveno znamko »Župnik Kneipp.« Samo ta Kathreinerjeva sladna kava ima vonj in okus zrnate kave; zato pa dela kot primes pijačo finejšo, prijetnejšo in prikupnejšo. Tudi če Kathreinerjevi Kneippovi sladni kavi ne dodaš zrnate kave, je izredno okusna in edino primerno nadomestilo zrnati kavi. Kar se odtehtuje in prodaja odprto, je vedno zgolj oprazen ječmen ali pivovarski slad, nikoli pa ne Kathreinerjeva kava.

Društvena poročila.

Velika narodna veselica v Mariboru. V nedeljo se vidimo na veliki narodni veselici v Mariboru! Povabljen in dobrodošel je vsak pošten Slovenec. Pripravljalni odbor za veselico je storil vse, da bode veselica zadovoljila vsakega Slovenca. Videti in slišati bo toliko zanimivega, da bo vsakemu čas prekratek. P e v c i, ki nastopijo pri veselici, imajo za skupne pesmi vajo še v nedeljo ob pol 3. uri neposredno pred veselico. Na svidenje v nedeljo!

Vspored »Celjske narodne godbe« pri veliki veselici dne 7. junija v Narod. domu. 1. Smetana: Koračnica iz »Prodane neveste«. 2. Granada: »Mestjanka«, mazurka. 3. Emeršič: »Iz naroda«, potpourri. 4. Komzak: »Dama«, polka franc. 5. Titl: »Slovanska overtura«. 6. Paar: »Srčni tat«, gavota. 7. Zajc pl.: »Hrvaški dom«, venec pesmi. 8. Dr. B. Ipavic: »Domovina«, pesem. 9. Eulenb.: Petrograjskavožnja saneh«, polka hitra. 10. Parma: »Mladi vojaki«, koračn. 11. Korun: »Vaška cvetka«, mazur. 12. Parma: »Pozdrav Gorenški«, valček. 13. Strauss: »Golobje od sv.

Marka«, polka hitra. 14. Parma: »Polonična pesem iz Rokovnjačev.

»Zgodovinsko društvo« za Slov. Štajersko je imelo dne 28. maja svoj prvi občni zbor. — Daljše poročilo prihodnjič.

Gledališče v Konjicah. V sredo, 10. t. m. ob 8. uri zvečer in v četrtek ob 5. uri popoldan predstavljajo ljubljanski igralci v Marod. domu igri »Huzarji« in »Ženski Otelo«. — Konjiška čitalnica.

Izobraževalno društvo v Št. Janžu na Drav. polju« izreka javno zahvalo gosp. dr. Jurtelu, odvetniku v Ptujú, č. g. Fran Gosaku, kaplanu v Št. Janžu na Drav. polju, za mnogobrojne, društvu darovane knjige, ter g. dr. Klasincu, odvetniku v Gradcu, za zdatno podporo v znesku 20 K v prid našega društva.

Društvo »Zvezda« na Dunaju priredi priredi v nedeljo, dne 7. junija t. l. prvi svoj letošnji izlet v Maria Enzersdorf, prekrasen kraj ob južni železnici (postaja: Brunn-Maria Enzersdorf). Sestanek je ob 4. uri popoldne v restavraciji »zum Schottenhof«, Maria Enzersdorf šte. 17, glavna cesta. Tu se vrši ob vsakem vremenu zabava z raznovrstnim programom, katerega zadnja točka je ples. Posebna vabila se ne razpošiljajo. Dobrodošli so vsi priatelji društva »Zvezda«.

XXXIX. redni občni zbor »Slovenske matice« v Ljubljani se bode vršil v sredo dne 17. rožnika 1903. ob polšestih popoldne v veliki dvorani »Narodnega doma« v Ljubljani.

Občni zbor »Občnega bojnega društva v Ptujú« se vrši v nedeljo, dne 14. jun. 1903 ob pol 3. uri popoldne v gostilni gosp. Petovar v Ptujú po običajnem dnevnem redu.

Prostovoljna požarna bramba v Arjivasi ima svoj I. občni zbor dne 7. jun. 1903 ob 4. uri popoldne v gostilni g. Martina Razboršek v Arjivasi. Med točkami vsporeda in slednjič pri prosti zabavi petje.

»Hranilnica in posojilnica pri Sv. Kunigundi na Pohorju« je imela v letu 1902 prejemkov 48.338 K 07 v, izdatkov 45.874 K 66 v; skupni denarni promet šteje 94.212 K 13 v. Hranilnih vlog je bilo koncem leta 49.071 K 32 v, posodilo pa se je 53 zadružnikom 40.083 K 13 v. Polovico posojil je načelstvo dovolilo izjemno po 4½ %, kakor se obrestujejo sedaj hranilne vloge, mesto po 5½ %, kar je redna obrestna mera za posojila. Zgodilo se je v pomoč občinam pri stavbi obeh novih šol; pri Sv. Jakobu v Resniku okolu 8000 K, pri Sv. Kunigundi 10.000 K — in za popravila pri cerkvi in župnišču 3000 K. To je tudi vzrok, da iznaša čisti dobiček samo 49 K 25 v, ki se pridene rezervnemu zakladu, kateri je narastel na 649 K 62 v. Načelstvo deluje brezplačno, kakor določujejo pravila Raiffeisenovih posojilnic; ne išče lastnega dobička, temveč hoče samo pomagati iz krščanske ljubezni. Mladini se daje priložnost, da se uči modre varčnosti, ki jo ovaruje pogubne zapravlivosti in slabe družine. Skrbnim, pridnim gospodarjem nudi v sili pomoč, da jim ni treba daljnih potov in velikih stroškov. Oklenimo se torej trdno domačega denarnega zavoda, kateri nam pripomore do gospodarske neodvisnosti in trdnosti kakor tudi do dušne kreposti in neomahljive značajnosti proti našim narodnim nasprotnikom.

Iz drugih krajev.

Duhoviti odgovori. Jezuit o. Roh se je peljal nekoč v Pariz. Lahkomisljeni trgovski potnik ni mogel opustiti, da ne bi v železniškem vozu zasmehoval tudi obsovražnega jezuita. »Ali ste že slišali, da so nekaj v Parizu, ako so sežgali kakega jezuita, hkrati ž njim sežgali tudi osla?« Oče Roh je pogledal predrznega nesramneža s svojimi duhovitimi očmi ter lokavo se smehljajoč odgovoril: »No, dragi prijatelj, tedaj imava obadva vzroka dovolj, hvaliti Boga, da tedaj nisva živela v Parizu.« Nesramni naprednjak je utihnil in na prvi postaji prestopil v drug voz. — O. Roh je nekoč bival v samostanu Marija-Laah, da se okrepeča. Nekega dne se

„Vzajemna zavarovalnica“

v Ljubljani Dunajska cesta št. 15 Medjatova hiša

vzprejema zavarovanja vsakovrstnih poslopij, premičnin in poljskih pridelkov proti požarni škodi, kakor tudi zvonov proti poškodbi. — **Pojasnila daje in vzprejema ponudbe ravnateljstvo zavarovalnice v pritličju Medjatove hiše na Dunajski cesti v Ljubljani, a tudi po slovenskih deželah nastavljeni poverjeniki.**

„Vzajemna zavarovalnica v Ljubljani“ je edina slovenska.

Zavaruje pod tako ugodnimi pogoji, da se lahko meri z vsako drugo zavarovalnico. Postavno vloženi ustanovni zaklad jamči zavarovancem popolno varnost. 524 37

Rojaki zavarujte svoje imetje pri domačem zavodu!

Svoji k svojim.

Mihaela Ilger sin

urar, prodajalec zlatnine in srebrnine

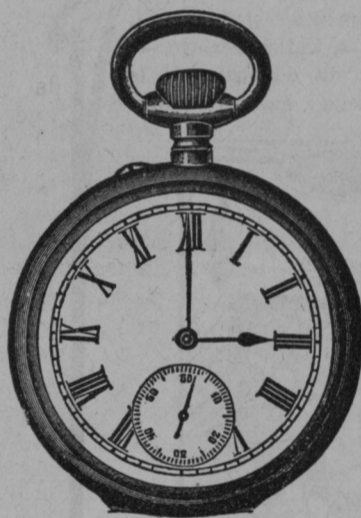
241 12-5

Poštna ulica 1.

MARIBOR

Postgasse 1.

Ustanovljeno l. 1860.

Ura iz nikla 2-80, 3-25 gld.;
iz srebra 4-—, 4-50, 5-— gld.;
s 3 pokrovi 5-50, 6-—, 6-50, 7-—
do 12 gld.

Ceniki brezplačno.

Srebrna ura 4-80, 5-50, 6-— gld.
Anker ure od 7 do 12 gld.
Jamči se 3 leta.

Ceniki brezplačno.

Srebrnaura 5-50, 6-—, 6-50 gld.
Anker s 15 kamni 8 do 12 gld.

Poljski malec

(gips) 106 12-12

ki je priznано dobro gnojilo
priporoča
M. Berdajs v Mariboru.

Službo

organista in

cerkovnika

ali pa

občin. tajnika

kakor tudi oboje skupaj išče tri-
desetleten, oženjen mož z izvrst-
nimi spričevali. — Tozadevna
pisma se blagovolijo poslati na
upravništvo. 286 2

Vizitnice

vsakojake vrste

priporoča

tiskarna sv. Cirila.

Kovačija

s stanovanjem in z nekaj potrebnim kovaškim orodjem na Spodnjem Bregu pri Ptujju se da pod jako ugodnimi pogoji na več let v najem. Kovaška obrt obstoji v tej hiši že čez 25 let s prav dobrim uspehom. — Najem-
nina se izve pri lastniku **Francu Kukovez**, ključavničar v Ptujju, **Fabriške**
ulice št. 9. 295 3-1

I. F. PAYER,

158 10-5

kamnoseški mojster v Mariboru,
Kokoschnegg- in Hilariusstrasse.

Predno se kdo odloči za nakup nagrobnega kamena, naj se prepriča
o moji ceni ter si naj ogleda mojo veliko in raznovrstno zalogo

čez 100 izgotovljenih in zelo lepih
nagrobnih kamenov.

Vsakomur dam vedno uljudno pojasnila ne da bi ga silil k nakupu.

Priporočam se tudi v izdelovanje vseh v mojo stroko spadajočih
kamnoseških in kiparskih del posebno altarje, krstne kamne, obhajilne
klopi ter poslužim radovoljno z vzorci in proračuni.

Zelo solidna postrežba pri nizkih cenah!

Prodaja trave.

296 1-1

na travnikih dr. Fr. Jurtela v Hvaletincih in pri Pesnici
se vrši v sredo, dne 10. junija t. l. predpoldne.

Sv. Andraž v Slov. gor. dne 2. junija 1903.

Vabilo

na

redni občni zbor

Posojilnice v Pišecah,

ki se vrši

dne 14. jun. 1903 ob 8. uri dopoldne v posojilničnih prostorih.

Dnevni red: 298 1-1

1. Poročilo načelstva o letnem računu, za leto 1902.
2. Volitev načelstva in račun. pregledovalcev.
3. Razni predlogi.

Ako bo ob 8. uri premalo udov pričujočih, se začne zbo-
rovanje ob 9. uri brez ozira na število članov.

Jur. Veršec, Agrež.

Lepe podobice s črnim okvirom kot spominki
za v molitev priporočene ranjke.

Primeren tisek na drugi strani oskrbimo hitro in lično.

100 kosov od 80 kr. do 1 gld. 80 kr.

K obilim naročilom se priporoča

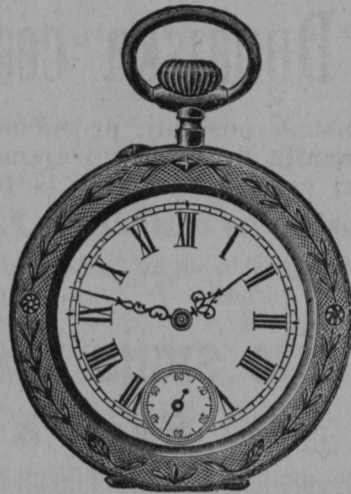
Tiskarna sv. Cirila v Mariboru,

ANTON KIFMAN

280 10-3

največja štajerska zaloga ur iz najboljših izdelovalnic.

Glavna prodajalna: Gosposka ulica št. 5, — filijalki: Tegetthoffova ulica št. 27 in Koroške ulice št. 7.

Srebrna ura z dvoj. pokrovom gl. 5.— Srebrna remonter ura gl. 3.50
s posebno močnim in najboljšim kolesov- s posebno močnim in najboljšim
jem gl. 7.50, kolesovjem gl. 5.50.

Srebrna ura, remonter, gl. 3.50
s posebno močnim in najboljšim
kolesovjem 5.50.

Srebrne verižice
c. kr. buncirane

15 gramov težke	gl. 1.20
20 " "	1.60
25 " "	1.90
40 " "	2.60
50 " "	3.—
70 " "	4.40

Verižice iz 14 karatn. zlata
c. kr. buncirane

12 gramov težke	gl. 17.—
18 " "	24.—
24 " "	30.—
30 " "	37.—
40 " "	48.—

Za vsako uro se jamči
3 leta.

Za škropljenje trte se k bakreni galici rad primeša 261 4-4

Paurov patentirani lug,

kateri se bolje prilaga škropivu, kakor dosedaj rabljeno apno.
S primešanjem tega luga se potrebuje polovica manj bakrene galice in je zraven tega tudi veliko ceneji ko galica.
S Paurovim patentiranim lugom poškrplojene trte obrodijo kaj dobro in se razlikujejo od drugih v tem, da so jako lepe, zdrave in še pozno v jeseni zelene. — Tudi se s škropljenjem tega Paurovega patentiranega luga zabrani gnjiloba grozdja. — To resnico potrjuje več izkušenih vinorejcev, ki ta Paurov patentirani lug z najboljšimi vspeli že več let rabijo. — Pripravi se Paurov patentirani lug na ta način, da se posebej raztopi v gorki vodi in še le potem primeša raztopljeni galici. — Za prvo škropljenje se vzame 1 1/2 kg bakrene galice, 1 kg Paurovega patentiranega luga; za drugo škropljenje pa 2 kg bakrene galice in 1 1/2 kg Paurovega patentiranega luga na polovnjak vode.
Dobiva se v vsaki večji špecerijski trgovini ali pa pri izdelovaltelju Konradu Pauer na Polzei v Savinjski dolini.

DEMETRIJ GLUMAC,

kotlar v Mariboru

Kaserngasse št. 13. Kaserngasse št. 13.

priporoča svojo veliko zalogo kotlov za kuhanje žganja, kotlov za perilo in peronospera brizgalnice.

Izdeluje in popravlja vsakovrstna v njegovo stroko spadajoča dela točno in poceni. 265 13-4

Isjava.

Jaz podpisani, Franc Babič, posestnik v Iljaševcih, priznam, da sem gospoda Jankota Murecker-ja, uradnika v Ljutomeru, v gostilni g. Franceta Seršen v Ljutomeru razžalil ter prosim istega, ki je prostovoljno od tožbe upr. št. U 184/3 odstopil, javno odpuščanja.
Iljaševci, 28. maja 1903. 289 1-1

Franc Babič,
posestnik v Iljaševcih.

Kmetijsko društvo pri Sv. Emi

bode imelo

dne 14. junija 1903, popol. ob 3. uri

v prostorih 'Kmetijsk. društva' 290 1-1

občni zbor.

Na dnevnem redu je: 1. Predlog računov. 2. Volitev načelstva. 3. Slučajnosti.

Načelstvo.

Vljudna prošnja:

Prikupovanjune zahtevajte samo »sladne kave«, ampak izrečno vselej — Kathreinerjevo — Kneippovo sladno kavo in odjemajte jo le v izvirnih zavojih, kakršnega kaže ta podoba.

Oznanilo.

Dne 7. junija t. l. to je na Trojičko nedeljo, popoldan ob 3. uri se bo oddala

stavba novega župnijskega gospodar. poslopja

in sicer po minuendo-licitaciji. Želeti je, da bi kdo prevzel vse to delo. Če pa takega podvzetnika ne bo, se bodo posamezna dela, kakor: zidarsko, tesarsko itd. oddala tudi posebej. Načrti in preračuni so na razpolago in pregled pri g. Alojziju Štiblar v Križevcih, kot načelniku cerkv. konkurenčnega odbora.

Sv. Križ pri Ljutomeru, dne 26. maja 1903. 294 1-1

O d b o r.

Slovenski!

darujte za

družbo Sv. Cirila in Metoda!